



ДАЙДЖЕСТ № 8-9, 2006 р.

Редактор *Т.А.Ротова*
Відповідальний за випуск *О.Д.Щетініна*

ЗМІСТ

- СИСТЕМА ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ, ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
- ПЛАНУВАННЯ І ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ
- ПСИХОЛОГІЧНІ ОСНОВИ НАВЧАННЯ ТА ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ ВИКЛАДАЧА
- СИСТЕМА МЕТОДІВ НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ ТА ЇХ ВИКОРИСТАННЯ У ВИКЛАДАННІ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН
- НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ
- АУДИТОРНІ ФОРМИ НАВЧАННЯ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ: ПІДГОТОВКА ТА МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ
- ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ТАКТИКА ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ
- ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
- КОНТРОЛЬ І ДІАГНОСТИКА ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

СИСТЕМА ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ, ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Туристична освіта України бере новий старт. О.Коваленко

Матеріали засідання Комітету Верховної Ради України. Питання виконання Закону України “Про вищу освіту” щодо підготовки фахівців для сфери туризму. Особливості розвитку туристичної освіти в Україні. Проблеми якості підготовки фахівців для туристичної галузі // Освіта України. – 2006. – 13 січ. (№ 2–3).

Модернізацію вищої школи України підтримує Світовий Банк. Прес-служба МОН України

Зустріч місії Світового Банку з керівництвом МОН та ректорами провідних університетів України. Модернізація української вищої школи та можливість її підтримки Міжнародним банком реконструкції та розвитку // Освіта України. – 2006. – 20 січ. (№ 5).

Підвищення ефективності вищої освіти – визначальний чинник зростання економічного потенціалу держави.

Матеріали до доповіді міністра освіти і науки на підсумковій колегії Міністерства освіти і науки України (23 лютого 2006 року, м.Київ). Створення ефективної системи вищої освіти України. Автономія університету як важливий принцип його ефективної діяльності. Багаторівневість вищої освіти. Якість вищої освіти і ринок праці // Освіта України. – 2006. – 17 лют. (№ 13).

Створити систему якості вищої освіти. О.Коваленко

(За матеріалами підсумкової колегії Міністерства освіти і науки України “Підвищення ефективності вищої освіти – визначальний чинник зростання соціально-економічного потенціалу держави”). Виступ міністра освіти і науки С.Ніколаєнка та його обговорення. Міжнародне визнання та проблеми якості вищої освіти України // Освіта України. – 2006. – 10 берез. (№ 19).

Порядок ліцензування діяльності з надання освітніх послуг. (Проект)

Сфери освітньої діяльності, що підлягають ліцензуванню. Органи, що здійснюють ліцензування. Порядок проходження ліцензування // Освіта України. – 2006. – 23 трав. (№ 38–39).

Звіт міністра освіти і науки України Станіслава Миколайовича Ніколаєнка про розвиток освіти і науки у 2005-2006 рр.

Викладення найбільш значущих подій за пріоритетними напрямками розвитку освітянської галузі України. Пріоритетні напрями розвитку освіти і науки у 2006 році // Освіта України. – 2006. – 20 черв. (№ 45– 46).

Моніторинг інформатизації освіти. М.Корюненко, Д.Шулікін

Інтерв'ю з першим заступником міністра освіти і науки А.Гуржієм. Проблеми інформатизації освіти та шляхи їх подолання // Освіта України. – 2006. – 25 лип. (№ 56–57).

Освіта в інноваційному поступі суспільства.

Тези доповіді міністра освіти і науки України Станіслава Ніколаєнка на підсумковій колегії МОН України 17 серпня 2006 року. Освіта – основа прогресу людства, пріоритетна галузь внутрішньої політики держави. 2005–2006 навчальний рік – черговий крок до якісної освіти. Інформатизація освітнього процесу – важливий резерв підвищення якості освіти // Освіта України. – 2006. – 14 серп. (№ 60–61).

Порядок надання навчальній літературі, засобам навчання і навчальному обладнанню грифів та свідоцтв Міністерства освіти і науки України. (Проект)

Визначення системи організації роботи Міністерства освіти і науки України щодо проведення науково-методичної експертизи навчальних видань, засобів

навчання і навчального обладнання // Освіта України. – 2006. – 22 серп. (№ 62– 63).

Українська освіта в світовому просторі. В.Олійник

Матеріали про Міжнародний конгрес, присвячений проблемам національної освіти і науки в Україні. Пропозиції щодо вдосконалення змісту та форм освіти // Освіта України. – 2006. – 24 жовт. (№ 80).

Без науки університету немає. Д.Шулікін

(За матеріалами загальних зборів Академії педагогічних наук України).

Методологічні засади трансформації вищої освіти України в контексті Болонського процесу. Питання методичного забезпечення, підтримки академією приєднання до Болонського процесу. Проблеми реформування та шляхи модернізації національної освітньої системи // Освіта України. – 2006. – 1 груд. (№ 90).

Формування інтелектуального капіталу нації залежить від розвитку освіти і науки в державі. М.Паладій

Функціонування державної системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні. Співпраця з освітянами та науковцями. Питання підготовки кваліфікованих фахівців з питань інтелектуальної власності // Освіта України. – 2006. – 18 груд. (№ 95).

Модель повноцінної інноваційної діяльності в освітній сфері суспільства.

А.Фурман

Проблема створення соціології інноваційної освітньої діяльності як нової галузі наукового знання. Теоретичні концепти соціальної інноватики. Модель інноваційної діяльності як повний функціональний цикл освітньої творчості // Освіта і управління. – 2005. – Т.8. – № 3–4. – С. 24.

Болонський процес та його міфологізація на теренах Росії й України.

К.Корсак

Наслідки приєднання Росії та України до Болонського процесу. Заходи щодо реалізації положень Болонської декларації. Болонський процес в освітній сфері Європи. Питання створення інтегрованої та уніфікованої системи вищої освіти. Проблема забезпечення якості європейської вищої освіти // Освіта і управління. – 2005. – Т.8. – № 3–4. – С. 168.

Приєднання до Болонського процесу як євроінтеграційна стратегія України: аспекти, проблеми, прогнози. В.Коміренко

Основні напрями входження в єдиний європейський освітній простір: введення двоциклового навчання; запровадження кредитної системи; контроль якості освіти; розширення мобільності; забезпечення працевлаштування випускників; забезпечення привабливості європейської системи освіти // Освіта і управління. – 2005. – Т.8. – № 3–4. – С. 175.

Болонський процес: стратегічні цілі й тактика реалізації. М.Євтух

Проблеми створення єдиного європейського освітнього простору. Основні напрями модернізації вищої освіти в Європі // Освіта і управління. – 2005. – Т.8. – № 3–4. – С. 181.

Генезис соціальних проблем вищої школи. В.Бех

Підстави та умови формування соціальних проблем вищої школи. Теоретичний аналіз генезису соціальних проблем вищої школи. Типи проблем вищої школи, що обумовлені станом культурно-ідеологічних відносин українського суспільства. Найгостріші проблеми вітчизняної вищої школи: організація та управління системою вищої освіти; відповідність вищої школи вимогам ринку праці. Шляхи подолання функціональних розладів в системі вищої школи // Освіта і управління. – 2005. – Т.8. – № 3–4. – С. 195.

Аналіз деяких особливостей діяльності вищих навчальних закладів США. О.Пивоварова, О.Романовський

Проблеми сучасної системи підготовки фахівців з вищою освітою в Україні. Процедура вступу до вищого закладу освіти США. Особливості навчання студентів та організації навчального процесу у вищих навчальних закладах США. Контроль знань, самостійної роботи та оцінка успішності студентів // Освіта і управління. – 2006. – Т.9. – № 1. – С. 51.

Якість освіти як об'єкт управління. А.Федько, Ю.Федько

Актуальні проблеми якості освіти. Деякі підходи до визначення поняття “якість”. Шляхи розв’язання означеної проблеми // Освіта і управління. – 2006. – Т.9. – № 1. – С. 84.

Якість освітніх послуг з позицій міжнародних стандартів серії ISO 9001:2000. Л.Корнєєва, М.Сіницький

Проблема якості вищої освіти в Україні. Поліваріантність розуміння поняття “якість”. Шляхи створення системи міжнародної якості (СМЯ) у вищих навчальних закладах. Особливості керування якістю відповідно до ISO 9001:2000 // Освіта і управління. – 2006. – Т.9. – № 1. – С.87.

Проблеми підвищення якості вищої освіти в Україні у контексті Болонських реформ. О.Бабкіна

Проблеми розвитку Болонського процесу на сучасному етапі. Умови досягнення механізмів оцінювання, контролю та сертифікації якості освіти // Освіта і управління. – 2006. – Т.9. – № 1. – С.91.

Освітня послуга: суть та моделі якості. В.Александров

Сутність поняття “освітня послуга”. Характеристика та значення освітньої послуги для розвитку сучасної системи освіти. Приклади типових освітніх послуг. Головні принципи забезпечення високої якості освітніх послуг у державі // Освіта і управління. – 2006. – Т.9. – № 1. – С. 156.



Глобальные тенденции и финансирование высшего образования. Я.Б.Тилак
Основные тенденции финансирования высшего образования в Японии, Нидерландах и Мексике. Современное состояние европейских университетов // *Alma mater* (Вестник высшей школы). – 2005. – № 2. – С. 5.

Опасности растущего приема в латиноамериканских университетах. Э.Шьфельбеин

Анализ контингента студентов в латиноамериканских университетах. Кадровые проблемы и качество преподавания в университетах Латинской Америки // *Alma mater* (Вестник высшей школы). – 2005. – № 2. – С. 20.

ГАТС и ОЭСР/ЮНЕСКО: руководящие принципы и академическая профессия. Д.Робинсон

Тенденции расширения международных масштабов образовательной сферы. Некоторые аспекты Генерального соглашения по торговле услугами (GATS). Индустриальное определение качества образования в проекте документа. Руководящие принципы проекта // *Alma mater* (Вестник высшей школы). – 2005. – № 2. – С. 22.

ГАТС и образование: взгляд “посвященного”. О.Сёренсен

Обсуждение вопроса включения образования в ГАТС. Норвежская концепция ГАТС // *Alma mater* (Вестник высшей школы). – 2005. – № 2. – С. 23.

Возвышение и падение транснационального образования в Сингапуре. Р.Гарретт

Развитие транснационального высшего образования в Сингапуре. Вопрос отмены иностранных степеней // *Alma mater* (Вестник высшей школы). – 2005. – № 2. – С. 26.

Почему Гарвард – лучший? Об отличиях и приоритетах (Интервью с профессором Колледжа Бостона Максимом Шраером)

Принципиальное отличие российской и американской систем образования. Основополагающие идеи интеграции мирового образовательного пространства. Привлечение иностранных студентов и преподавателей. Международный рейтинг университетов. Критерий эффективности процесса образования. Вопросы соответствия систем образования России и Америки. (Интервью с аспирантом Гарвардского университета Александром Спектором).

Преимущества Гарвардского университета. Престижность и особенности Гарвардского образования. Особенности образовательной системы США. Пути усовершенствования российской образовательной системы // *Alma mater* (Вестник высшей школы). – 2005. – № 2. – С. 28.

***Университеты мирового класса: американский опыт.* Чарльз М. Вест**
Рейтинг лучших университетов мира. Факторы, определяющие преимущество американского высшего образования. Развитие системы высшего образования в некоторых странах мира // Alma mater (Вестник высшей школы). – 2005. – № 2. – С. 34.

Приоритетные направления развития образовательной системы Российской Федерации.

Повышение качества профессионального образования. Развитие современной системы непрерывного профессионального образования. Повышение инвестиционной привлекательности сферы образования. Принципы финансирования и формирование эффективного рынка образовательных услуг // Стандарты и мониторинг. – 2005. – № 4. – С. 3.

***Построение общероссийской системы оценки качества образования.* (По материалам межрегионального семинара “Построение общероссийской системы оценки качества образования”, 28 апреля 2005 г., г. Москва)**

Основные задачи и вопросы семинара. Рекомендации семинара Рособназору и Органам управления образованием субъектов Российской Федерации // Стандарты и мониторинг. – 2005. – № 4. – С. 8.

Основные положения построения общероссийской системы оценки качества образования (ОСОКО).

Миссия и принципы построения ОСОКО. Основные направления работ по построению ОСОКО // Стандарты и мониторинг. – 2005. – № 4. – С. 9.

***Реализация принципов Болонского процесса в законодательствах Италии и Венгрии.* Е.В. Маклакова**

Основные документы Болонского процесса. Изменения в законодательных базах Италии и Венгрии // Стандарты и мониторинг. – 2006. – № 3. – С. 12.

***Синергетическое образование: перспективы и проблемы.* Б.А. Мукушев**

Синергетика как методологическое основание модернизации образования. Суть синергетической концепции образования. Цели, задачи и дидактические принципы синергетического образования // Стандарты и мониторинг. – 2006. – № 4. – С. 8.

***О некоторых аспектах применения нормативных актов Болонского процесса в Испании.* Е.В. Маклакова**

Пути практической интеграции Испании в Болонский процесс. Создание Национального агентства оценки качества и аккредитации (ANECA) и его основные задачи // Стандарты и мониторинг. – 2006. – № 4. – С. 22.

***Бакалавр-технолог: новое в концепции СПО?* Т.В. Гершиш, П.И. Самойленко**

Современное состояние системы профессионального образования в некоторых зарубежных странах. Особенности подготовки инженеров по

промышленной технологии // Стандарты и мониторинг. – 2006. – № 4. – С. 49.

Математика для студентов гуманитарных специальностей: соответствие ГОСТ ВПО и профессиональная направленность содержания математического образования. И.К.Берникова

Задачи преподавания математики для студентов гуманитарных специальностей. Содержание структуры курса математики для специальности «Юриспруденция» // Стандарты и мониторинг. – 2006. – № 5. – С. 43.

Вуз и работодатель: практика компетентного подхода к становлению молодого специалиста. Л.Г.Дьячков

Требования работодателей к выпускникам вуза. Проблемы взаимодействия работодателей и высшей школы // Стандарты и мониторинг. – 2006. – № 5. – С. 46.

Якісна освіта: сучасні вимоги. В.Г.Кремень

Важливі завдання сучасної освіти. Функції сучасного навчального процесу. Проблема формування людини з інноваційним мисленням і культурою. Питання розвитку самодостатньої особистості. Формування системи цінностей особистості // Педагогіка і психологія. – 2006. – № 4 (53). – С. 5.

ПЛАНУВАННЯ І ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Проектирование учебного процесса с помощью кластерного метода. Н.Ю.Сафонцева

Кластерный метод и его формирование. Основные этапы формирования программного кластера. Формирование рабочего поля с помощью кластерного метода // Стандарты и мониторинг. – 2006. – № 6.– С. 29.

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСНОВИ НАВЧАННЯ ТА ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ ВИКЛАДАЧА

Акмеологічна модель педагога. Г.Данилова

Зміст акмеологічної моделі педагога на основі поєднання феноменів людини, освітнього середовища та педагога. Компоненти акмеологічної моделі педагога: компетентність; особистісна орієнтація; морально-духовна культура; акмеологічна професійна позиція педагога // Освіта і управління. – 2005. – Т.8. – № 3–4.– С. 82.